

Maj 2025

RAPPORT VEDRØRENDE

BAROMETER FOR POLITISK VOLD 2025

FINN NØRGAARD
/FORENINGEN

www.finn-nørgaard.dk/barometer-for-politisk-vold/

Rapport vedrørende Barometer for Politisk Vold 2025

Rapporten er udarbejdet på baggrund af en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse om danskernes holdning til politisk motiveret vold, dataindsamlingen er foretaget i perioden 29. januar til den 4. februar 2025 af Voxmeter, hvorefter den er blevet analyseret og fremlagt af Finn Nørgaard Foreningen.

Tidligere undersøgelser kan findes på: <https://finn-nørgaard.dk/barometer-for-politisk-vold/>

Metodisk sparring og tabelrapport: Voxmeter

Rapport: Celine Ergin Balmer og Pia Toftdal, Finn Nørgaard Foreningen

Tak til de mange borgere, journalister, boligsociale medarbejdere og andre fagpersoner, der i løbet af året har bidraget med refleksioner og drøftelser af vores undersøgelse, og dermed gjort os klogere på, hvad det egentlig er, vi måler med dette barometer.

Indhold

Indledning	3
Udvalgte resultater fra Barometer 2025	4
Undersøgelsens udarbejdelse	5
Demografiske tendenser	6
Vil du selv være villig til at begå politisk vold?	8
Accept af politisk motiveret vold fordelt på mærkesager	10
Højest og lavest accept af politisk motiveret vold i relation til mærkesager fordelt på aldersgruppe	11
Accept af politisk motiveret vold i relation til mærkesager fordelt på politikredse	12
Accept af handlinger	14
2025 resultaterne for accept af handlinger	14
Højest og lavest accept af politisk motiveret vold i relation til handlinger fordelt på aldersgruppe	15
Accept af politisk motiveret vold i relation til handlinger fordelt på politikredse	16
De 5,5% villige	18
Hvilke samfundsgrupper opfattes som mest udsat for had i Danmark?	20
Faglig gennemgang	21
Opmærksomhedspunkter i 2025	24
Konklusion	25
Fremtidige barometere	26

Indledning

Politisk motiveret vold og trusler er en del af trusselsbilledet i Danmark. Selvom hændelserne er relativt sjældne og ofte ikke får offentlig opmærksomhed, findes der eksempler, der indikerer en vedvarende risiko for politisk relaterede angreb og trusler mod befolkningen, såvel som mod offentlige personer og institutioner.

I det forløbne år blev en 17-årig dømt for tilknytning til den højreekstremistiske gruppe Feuerkrieg Division, herunder for forsøg på rekruttering og for at have fremmet gruppens aktiviteter. I sommeren 2024 blev statsministeren udsat for et fysisk overfald i det offentlige rum, og der blev desuden rapporteret om stenkast mod en borgmesters bolig.

Disse hændelser illustrerer, at politisk motiveret vold og trusler kan forekomme i en dansk kontekst. De understreger vigtigheden af løbende opmærksomhed på og debat om politisk ekstremisme samt nødvendigheden af at sikre tryghed og beskyttelse for landets borgere, folkevalgte og offentlige embedsmænd.

På den baggrund annoncerede justitsministeren i 2025 en række nye initiativer med fokus på at styrke beskyttelsen af borgmestre og andre folkevalgte mod politisk motiverede trusler og angreb.

Barometeret udkommer i en politisk samtid, der er præget af polarisering. Terrortruslen mod Danmark vurderes af PET som "alvorlig" og Center for Terroranalyse (CTA) peger på, at trusselsbilledet i Vesten påvirkes af makrotendenser som samfundsmæssig polarisering samt online spredning af populistiske dagsordener og falske narrativer.¹

Finn Nørgaard Foreningen har i løbet af de sidste tre år taget temperaturen på den danske befolknings accept af politisk motiveret vold og tydeliggjort, hvilke temaer der optager befolkningen. Barometer for Politisk Vold kan anvendes af både myndigheder og civilsamfundet som et vidensgrundlag til at forstå og håndtere reaktioner på politisk mistillid og frustrationer i Danmark.

Sammenfatning af barometerets resultater

Barometer for Politisk Vold 2025 giver et omfattende indblik i danskernes holdninger til politisk motiveret vold, både generelt og i forbindelse med specifikke politiske mærkesager. Undersøgelsen viser, at 4,4% af danskerne mener, at politisk vold kan accepteres, mens 5,5% kan forestille sig selv at begå den. Undersøgelsen viser desuden, at:

- Accepten stiger markant, når vold relateres til mærkesager som f.eks. forsvar af demokratiet (22,1%), retten til at bestemme over egen krop (20,1%) og børns rettigheder (17,5%).
- 35,1% af danskerne accepterer politisk motiveret vold, hvis den tjener en mærkesag, de sympatiserer med.
- Ulovlige demonstrationer er den mest accepterede form for politisk vold (13,8 %), mens drab på en modstander rangerer lavest (1,5 %). Det er første gang i målingens historie, at drab rangerer lavest.

- Unge mellem 18-34 år er mest tilbøjelige til at acceptere (9,2%) og villige til at begå (11,5%) politisk vold.
- Sydsjælland og Lolland-Falsters politikreds skiller sig ud med hele 11,7% af kredsens borgere, som accepterer politisk vold - et niveau, der er signifikant højere end i andre politikredse.
- I 2025 er jøder, "udlændinge" og LGBT+-personer de samfundsgrupper, som flest danskere opfatter som mest udsatte for had.

¹ PET, Center for Terroranalyse. (2025). Vurdering af terrortruslen mod Danmark 2025. <https://pet.dk/publikationer/vurdering-af-terrortruslen-mod-danmark>

Udvalgte resultater fra Barometer 2025

Undersøgelsen viser, at 4,4% af den danske befolkning mener, at der er situationer i dagens Danmark, hvor politisk vold kan accepteres. 5,5% kan forestille sig en situation, hvor de selv ville være villige til at begå politisk motiveret vold. Dette afspejler danskernes overordnede holdning, uden at der spørges ind til accept af politisk vold i forbindelse med specifikke politiske mærkesager.

Efterfølgende spørger undersøgelsen om i hvilken grad de kan acceptere brugen af politisk vold på baggrund af 17 forskellige mærkesager. På tværs af de 17 mærkesager finder vi, at 35,1% af respondenterne, hjulpet, erklærer sig enige i, at det er acceptabelt at anvende politisk vold for mindst én af disse mærkesager.

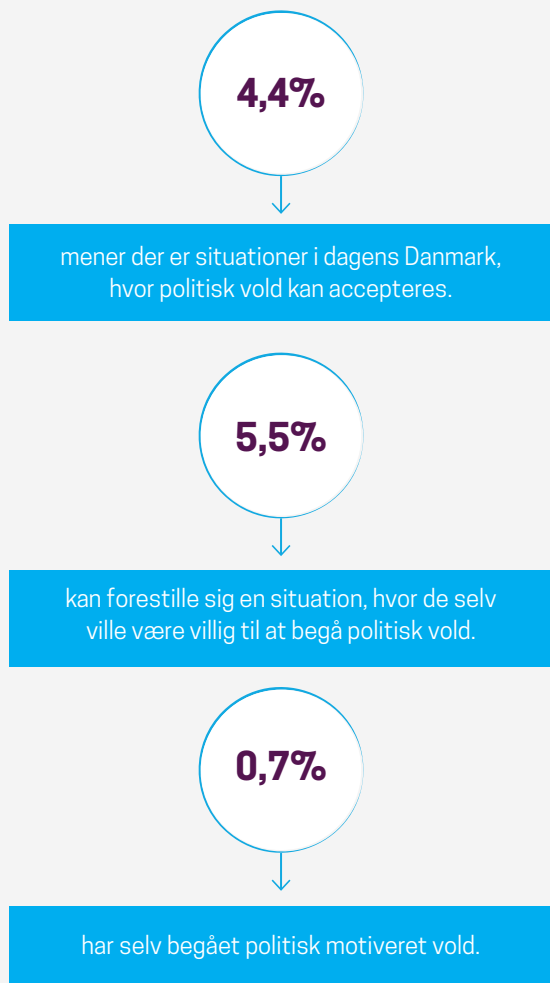
Den mærkesag, som flest danskere er enige i er, at det er acceptabelt at bruge politisk vold for at forsvare demokratiet. Hele 22,1% af danskerne mener, at det er acceptabelt at ty til ulovlige metoder for at forsvare demokratiet. De tre næsthøjeste andele af accept findes ved forsvaret af retten til at bestemme over egen krop (20,1%), forsvaret af børns rettigheder (17,5%)

og forsvaret af ytringsfriheden (17,1%). Færrest tilslutter sig brugen af politisk vold i forbindelse med forsvaret af bestemte minoriteters rettigheder - f.eks. muslimer eller jøders (8,0%).

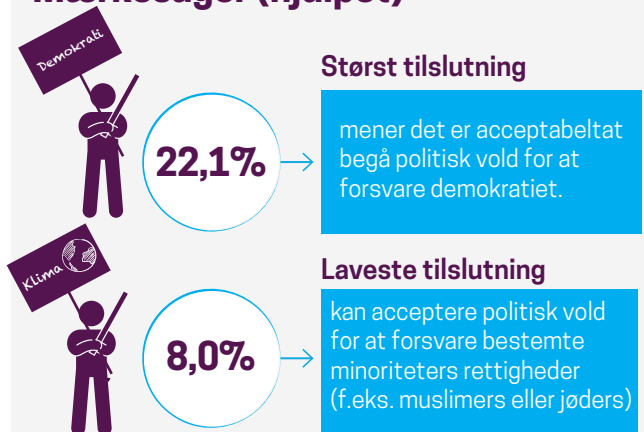
Når vi spørger om, hvilke ulovlige handlinger respondenterne finder acceptable at benytte for at opnå et politisk mål, ser vi lavere procentandele, end ved spørgsmålene om mærkesager. 21,1% af respondenterne erklærer sig enige i, at det er acceptabelt at benytte mindst én form for ulovlig handling for at opnå politiske mål. Flest (13,8%) mener, at ulovlige demonstrationer er acceptable, efterfulgt af afbrydelser af andres demonstrationer (7,2%) og besættelser af regeringsbygninger (5,5%). Drab på en modstander er den handling, som færrest (1,5%) finder acceptabel.

Alle ovenstående spørgsmål er formuleret som hypotetiske. Men hvad gør respondenterne så i praksis? 0,7% tilkendegiver, at de selv har begået politisk motiveret vold - et niveau, der ligger tæt på resultatet fra 2023, hvor andelen var 0,8%.

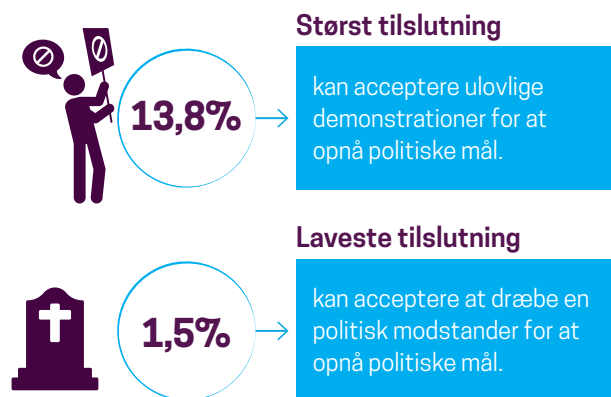
Hovedresultater (uhjulpet)

Mærkesager (hjulpet)

Handlinger

Undersøgelsens udarbejdelse

Barometer for Politisk Vold bygger på en årligt tilbagevendende, repræsentativ befolkningsundersøgelse af danskernes holdninger til politisk motiveret vold. Undersøgelsen gennemføres som en webbaseret måling af Voxmeter, som siden år 2000 har udarbejdet politiske meningsmålinger og analyser². 2025 er tredje år, hvor Barometer for Politisk Vold er blevet gennemført. Dataindsamlingen fandt sted i perioden fra den 29. januar til den 4. februar 2025, og stikprøven består af 1.057 danskere over 18 år. Datasættet er vejret efter køn, alder og region i overensstemmelse med tal fra Danmarks Statistik, så respondentgruppen er repræsentativ for den danske befolkning.

I denne rapport har vi ændret den geografiske registrering fra regioner til politikredse. Formålet er at opnå en mere relevant kriminologisk opdeling af befolkningen og sikre, at resultaterne lettere kan anvendes af eksempelvis politi, SSP-samarbejdet og andre lokale aktører. Ændringen betyder, at de geografiske data ikke er direkte sammenlignelige med tidligere barometre.

Vi har desuden tilføjet et åbent spørgsmål, der skal belyse, hvilke personer eller grupper respondenterne opfatter som mest udsatte for had. Dette skal give et indblik i, hvem danskerne spontant udpeger til at være i risiko for had og dermed forøget risiko for at blive udsat for politisk motiverede angreb.

Hvordan defineres politisk vold?

I barometeret defineres politisk vold som: "fysisk eller psykisk vold og øvrige ulovlige handlinger, der begås for at fremme politiske holdninger. Det kan f.eks. omfatte alt fra trusler til hærværk, overfald og drab." Denne definition præsenteres for undersøgelsens respondenter og danner grundlag for de 28 spørgsmål, der undersøger danskernes holdninger til politisk motiveret vold.

I målingen bliver danskerne blandt andet spurgt, om de kan forestille sig situationer, hvor det er acceptabelt at bryde lovens rammer - enten generelt (uhjulpet) eller med afsæt i en række mærkesager (hjulpet) såsom klima, racisme, indvandring, ytringsfrihed m.m. Derudover spørges der om, hvilke handlinger respondenterne finder acceptable f.eks. chikane, vold, besættelse af bygninger og drab (hjulpet), samt om de selv mener, at de kunne finde på at begå politisk vold og om de faktisk har gjort det. I analysen grupperes de respondenter, der har svaret "enig" og "meget enig" på en Likert-skala, som værende enige i det pågældende udsagn.

For at sikre sammenlignelighed mellem årene anvendes samme ordlyd, definitioner og rækkefølge af spørgsmål som året før. Dog søger vi løbende at aktualisere spørgeskemaet med nye, relevante spørgsmål og mærkesager. I år har vi derfor medtaget tre nye mærkesager, blandt andet om homoseksuelles og transkønnedes rettigheder.

² Læs mere om Voxmeter her: <https://voxmeter.dk/organisation/>

Forbehold

Gengangere i stikprøven: I 2025-målingen udgør cirka 13 % af respondenterne personer, der også har deltaget i én eller flere af de tidligere målinger. Denne gruppe af gengangere kan potentielt påvirke resultaterne, idet tidligere deltagelse kan føre til øget kendskab til undersøgelsens formål og spørgerammen.

Det faglige fokus: Vores undersøgelse er deskriptiv, så vi har i denne rapport ikke undersøgt baggrunden eller bevæggrunde for en evt. accept af politisk vold nærmere.

Valg af mærkesager: I Barometeret spørger vi til 17 politiske mærkesager, som er udvalgt af Finn Nørgaard Foreningen på baggrund af foreningens faglige kompetencer og indsigt i aktuelle samfundstendenser. Det kan dog ikke udelukkes, at denne udvælgelsesproces har medført at vi har overset eller undervurderet mærkesager, der har særlig betydning for bestemte befolkningsgrupper. Dermed kan enkelte respondenter opleve, at deres politiske holdninger eller uenigheder ikke afspejles i undersøgelsen. For at imødekomme dette tilstræber vi løbende at opdatere mærkesagerne i takt med, at nye politiske konfliktlinjer opstår. I både 2024- og 2025-målingen er der derfor tilføjet tre nye mærkesager.

Frafald af respondenter: Respondenter, der frafalder undersøgelsen, indgår ikke i datasættet, hvilket kan påvirke vores resultater. En frafaldsbias kan påvirke analysen, hvis personer systematisk frafalder hvis de oplever emnet som følsomt eller er bekymrede for deres anonymitet - selvom analyseinstituttet Voxmeter eksplicit informerer om, at alle svar behandles anonymt.

Signifikans: Stikprøvens størrelse (1.057 respondenter, som vejes repræsentativt) gør, at vi kan betragte undersøgelsens overordnede resultater som statistisk signifikante, mens delresultater altid bør ses som vejledende fingerpeg. Ved læsning af rapporten er det derfor vigtigt at være opmærksom på, at krydsobservationer om delpopulationer, f.eks. respondenter fra Bornholm, kan mangle statistisk signifikans.

Demografiske tendenser

Kan politisk vold accepteres?

Nedenstående figur illustrerer demografiske ændringer i vurderingen af, hvorvidt der findes situationer i dagens Danmark, hvor politisk vold kan accepteres, opdelt efter køn, alder og politikreds.

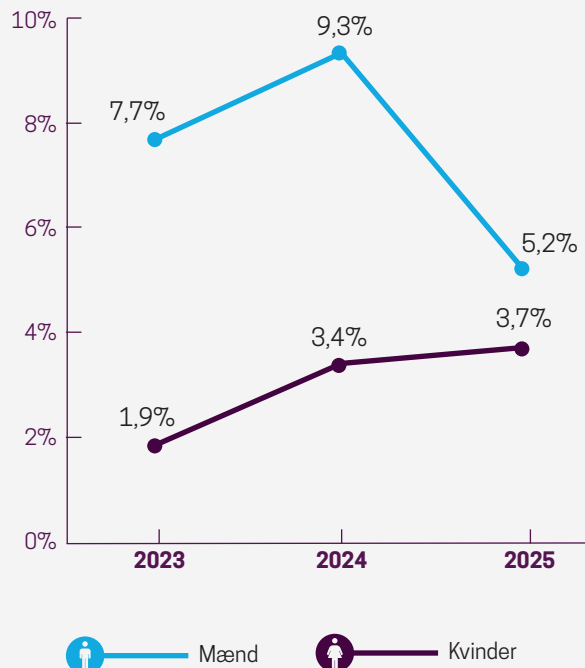
Køn Vi ser en tendens til større accept af politisk vold blandt mænd, som ved samtlige barometermålinger har udvist højere andele af accept end kvinder. Der er dog ikke tale om en statistisk signifikant forskel mellem kønnene i accept af politisk vold. Fra 2023 til 2025 er andelen af kvinder, der accepterer brugen af politisk vold, steget med 1,8 procentpoint, men denne ændring er heller ikke statistisk signifikant.

Andelen af mænd, der erklærer sig enige eller meget enige i, at der findes situationer, hvor politisk vold kan accepteres, er derimod faldet med 4,1 procentpoint fra 2024 til 2025 - en ændring, der er statistisk signifikant.

Alder Vores undersøgelse viser en tydelig tendens til, at alder er en central faktor i forhold til accept af politisk vold. Vi finder, at en statistisk signifikant højere andel af 18-34-årige, sammenlignet med øvrige aldersgrupper, mener, at der findes situationer i dagens Danmark, hvor politisk vold kan anses som acceptabel. Respondenter i aldersgrupperne 50-64 år og 65+ er signifikant mindre tilbøjelige til at acceptere brugen af politisk motiveret vold. Tendensen til en signifikant højere accept af politisk vold blandt unge er konsistent i målingerne fra 2023 til 2025.

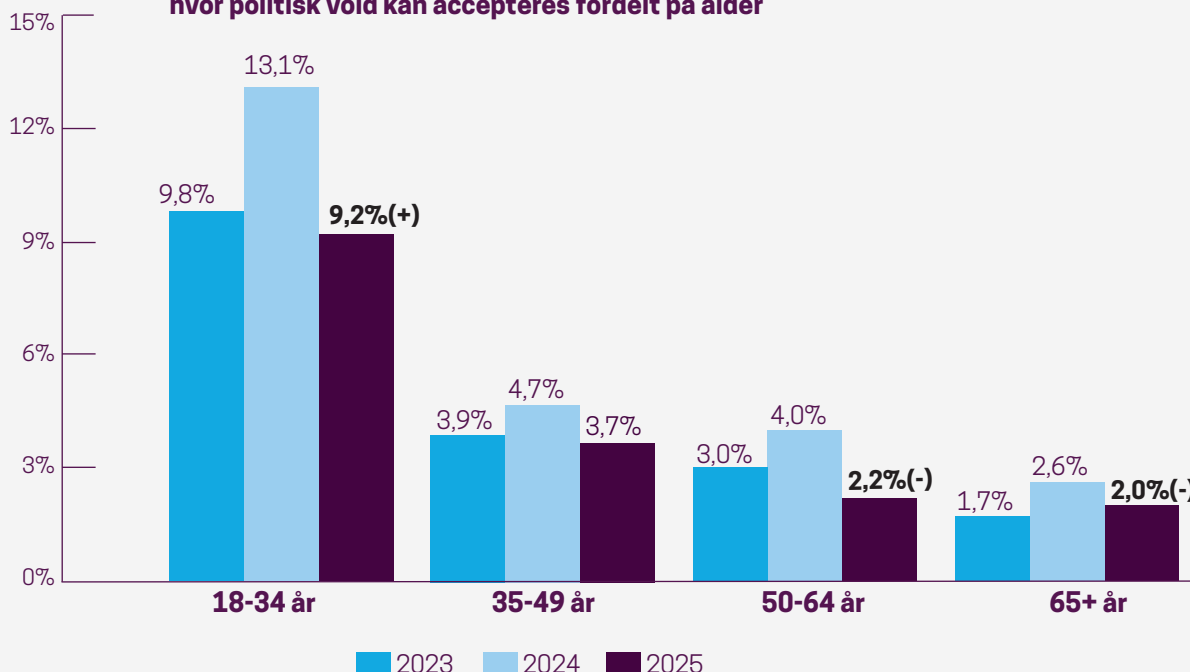
Demografisk ændring i hvor mange der mener, at der er situationer i dagens Danmark, hvor politisk vold kan accepteres fordelt på køn

Køn

Alder

Demografisk ændring i hvor mange der mener, at der er situationer i dagens Danmark, hvor politisk vold kan accepteres fordelt på alder

NB! Tal med fed skrift er signifikante ændringer fra 2023-2025

Geografisk fordeling I årets undersøgelse har Sydsjælland og Lolland-Falsters politikreds den højeste andel af respondenter, som accepterer politisk vold - hele 11,7%. Andelen i denne politikreds er statistisk signifikant højere end i resten af landet.

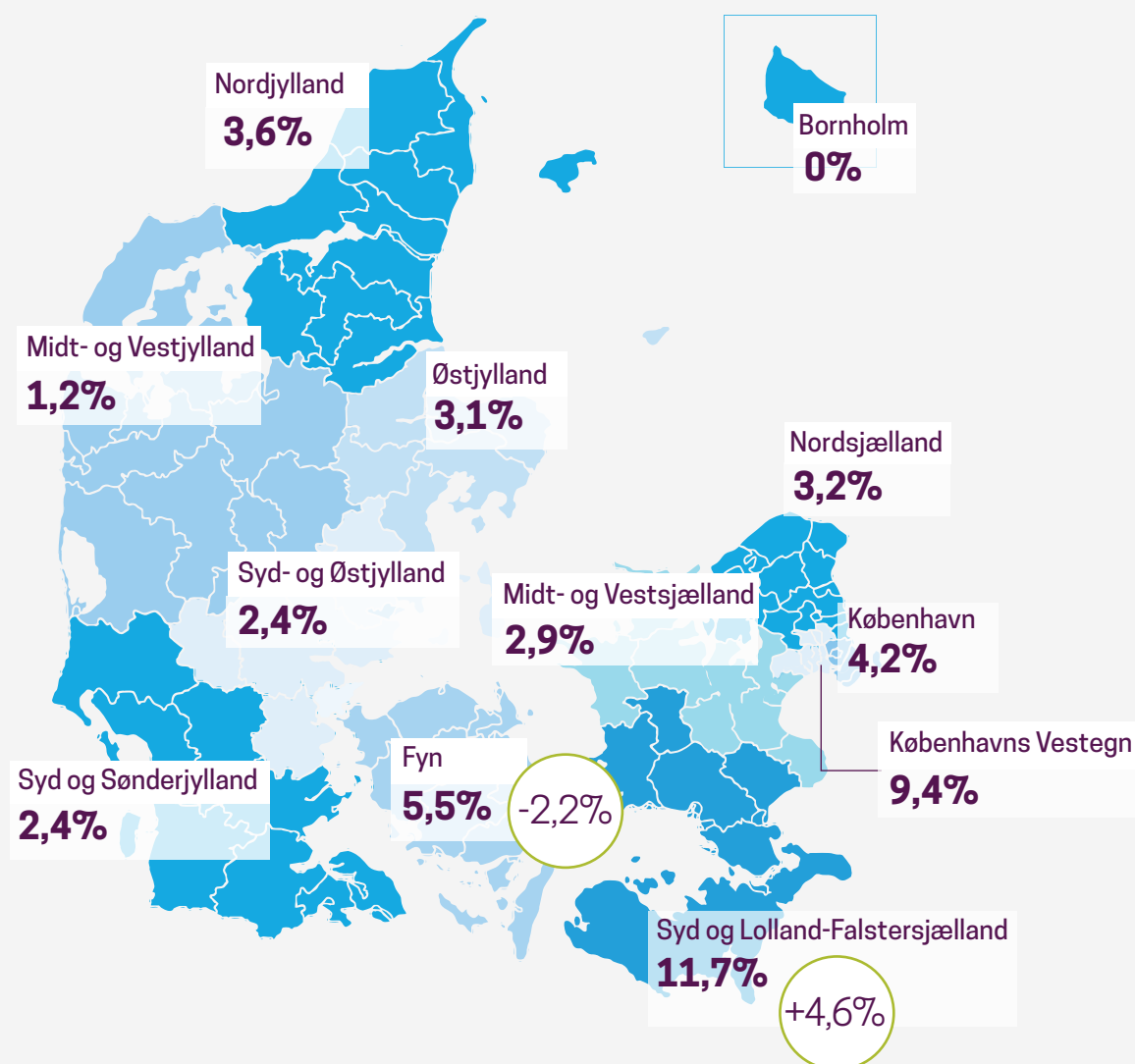
Andre politikredse med relativt høje andele, men uden statistisk signifikant afvigelse, er Københavns Vestegns politikreds (9,4%) og Fyns politikreds (5,5%). Bornholm samt Midt- og Vestjyllands politikredse har de laveste andele af respondenter, der accepterer politisk motiveret vold, og denne underrepræsentation er statistisk signifikant.

To politikredse udviser statistisk signifikante ændringer i andelen af enige respondenter fra 2023 til 2025: I Fyns politikreds er andelen faldet med 8,4 procentpoint, mens den er steget med 4,6 procentpoint i Sydsjælland og Lolland-Falsters politikreds.

Figuren nedenfor viser, hvordan accepten af politisk motiveret vold fordeler sig mellem de forskellige politikredse.

Andel der mener, at der er situationer i dagens Danmark, hvor politisk vold kan accepteres

2025

*NB: Tallene i cirkel er signifikante ændringer fra 2023-2025

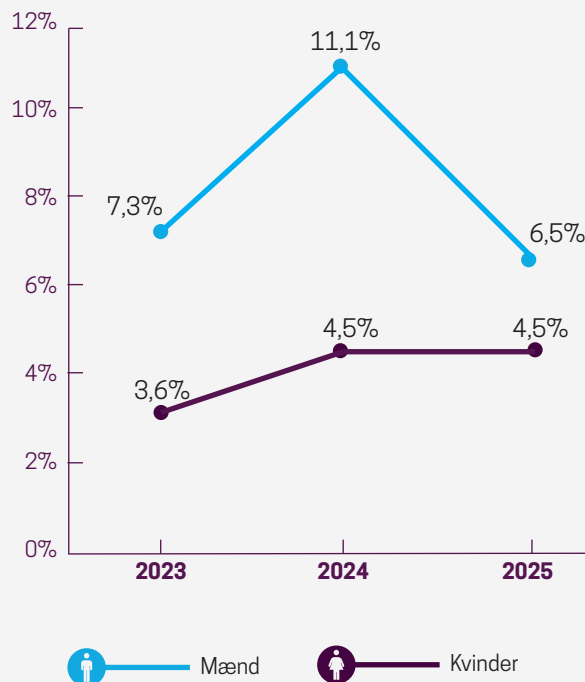
Vil du selv være villig til at begå politisk vold?

Køn En højere andel af mænd end kvinder erklærer sig enige i, at de kan forestille sig selv begå politisk vold, men forskellen er ikke statistisk signifikant. Fra 2024 til 2025 ser vi dog et statistisk signifikant fald blandt mænd på 4,6 procentpoint. Andelen af mænd, der tilslutter sig udsagnet, er nu nede på 6,5%, som er det laveste niveau, vi har målt.

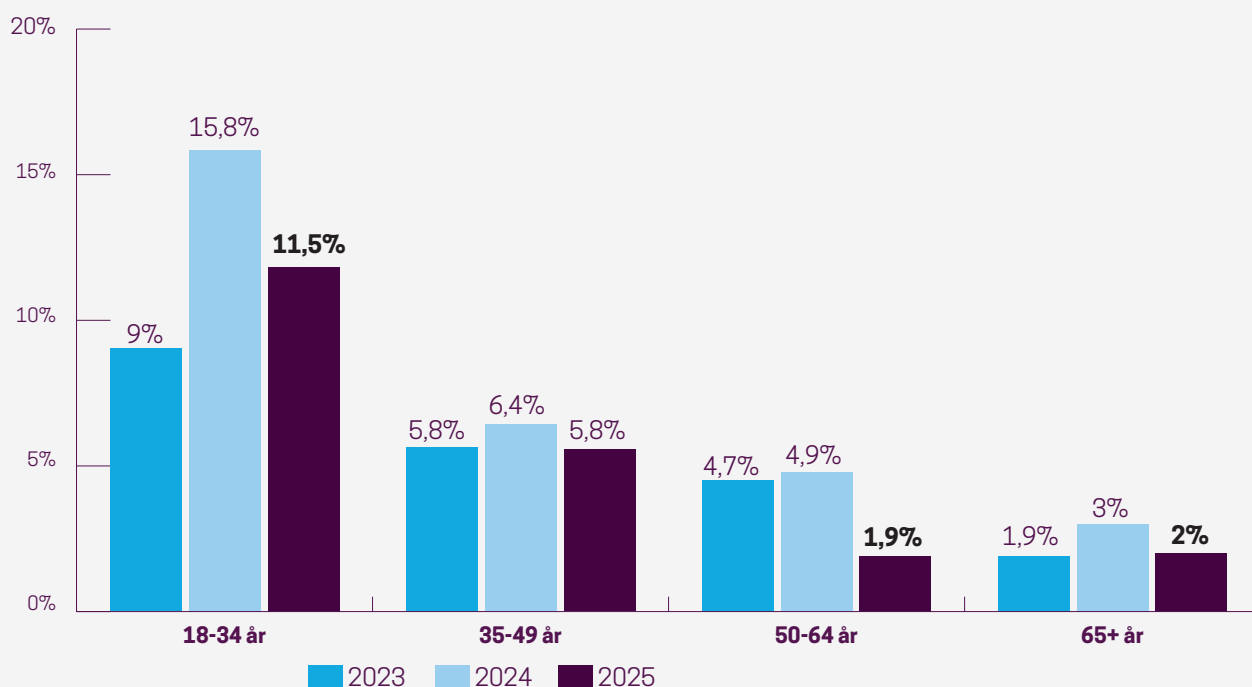
Alder Vi finder en statistisk signifikant sammenhæng mellem alder og villighed til at begå politisk motiveret vold. Den yngste aldersgruppe, 18-34 år, skiller sig igen ud med en signifikant højere andel, 11,5%, som angiver, at de kan forestille sig en situation, hvor de selv ville være villige til at begå politisk vold. Aldersgrupperne 50-64 år og 65+ er mindst villige, og deres underrepræsentation er statistisk signifikant. Tendenserne har været stabile i perioden 2023-2025, uden statistisk signifikante ændringer i nogen aldersgrupper.

Køn

Demografisk ændring i hvor mange der er kan forestille sig en situation, hvor de selv ville være villig til at begå politisk vold fordelt på køn

Alder Demografisk ændring i hvor mange der er kan forestille sig en situation, hvor de selv ville være villig til at begå politisk vold fordelt på alder

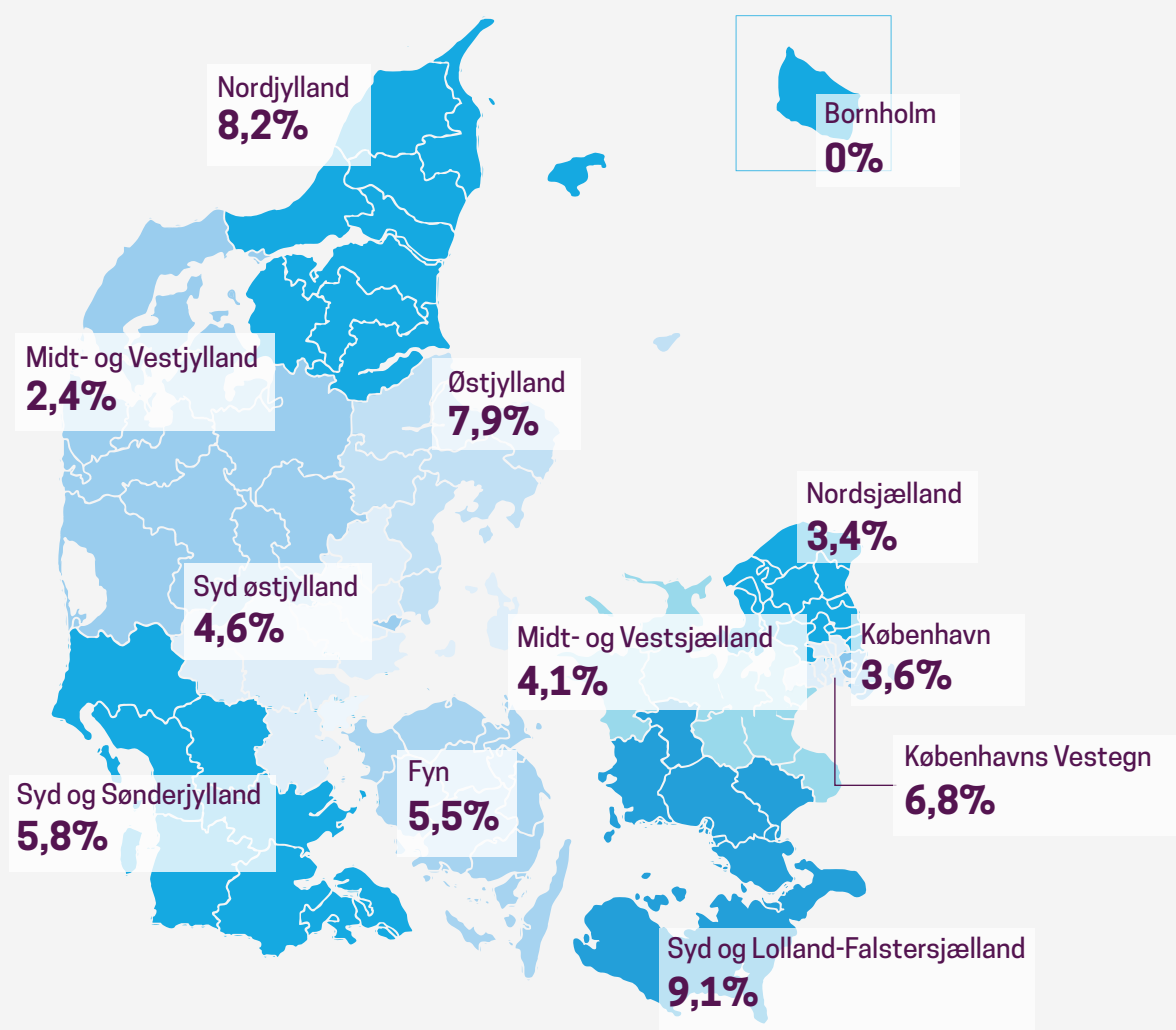
NB! Tal med fed skrift er signifikante ændringer fra 2023-2025

Geografisk fordeling Sydsjælland og Lolland-Falsters politikreds står frem med den højeste andel, på 9,1%, som kan forestille sig en situation, hvor de ville være villige til at begå politisk motiveret vold. Herefter følger Nordjyllands politikreds med 8,2% og Østjyllands politikreds med 7,9%. Disse forskelle er dog ikke signifikant forskellige fra de øvrige politikredse, men repræsenterer de højeste målte andele i årets undersøgelse.

Sammenligningen mellem accepten af politisk vold og villigheden til selv at udøve den er bemærkelsesværdig, idet svarene på de to spørgsmål varierer både i styrke og geografisk udbredelse.

Andel der kan forestille sig en situation, hvor de selv ville være villige til at begå politisk motiveret vold fordelt på politikredse

2025

Accept af politisk motiveret vold fordelt på mærkesager

Med Barometeret undersøger Finn Nørgaard Foreningen, hvilke politiske emner der optager danskerne år efter år. I undersøgelsen spørger vi respondenterne, i hvilken grad de er enige eller uenige i, om det er acceptabelt at begå politisk vold for en række mærkesager. For at kunne følge udviklingen over tid formuleres spørgsmålene identisk fra år til år, men der tilføjes nye mærkesager i takt med, at nye politiske kamppladser identificeres.

Rækkefølgen af mærkesager i spørgeskemaet randomiseres for at undgå, at placeringen påvirker svarene systematisk.

Procentsatserne i figuren angiver andelen af respondenter, der har erklæret sig enige eller meget enige i, at politisk vold er acceptabelt i forsvar af den pågældende mærkesag.

Statistisk signifikante ændringer fra 2023 til 2025 er angivet i parentes.

2025-tilslutning til alle 17 mærkesager

Køn

I Barometer for Politisk Vold 2024 var andelen af mænd, som accepterede brugen af politisk vold, højere end andelen af kvinder for samtlige mærkesager. I 2025-målingen har mænd en højere andel af accept ved 10 ud af de 17 mærkesager, mens kvinder har højere andele af respondenter, som accepterer politisk vold ved de følgende syv mærkesager:

- Forhindre negative klimaforandringer eller miljøkatastrofer
- Forsvare retten til selv at bestemme over egen krop
- Forhindre racisme og diskrimination
- Forsvare dyrs rettigheder
- Forsvare børns rettigheder
- Forsvare kvinders rettigheder
- Forsvare homoseksuelle og transkønnedes rettigheder

To mærkesager skiller sig ud med en statistisk signifikant kønsforskel i accept af politisk vold.

Mænd er i højere grad end kvinder tilbøjelige til at acceptere politisk vold i forsvar af demokratiet. 27,5% af mændene erklærer sig enige i dette, sammenlignet med 16,8% af kvinderne - en forskel på 10,7 procentpoint, som er statistisk signifikant.

Kvinder mere tilbøjelige end mænd til at acceptere politisk vold i forsvar af retten til at bestemme over egen krop. 22,6% af kvinderne accepterer dette, mod 17,6% af mændene - en statistisk signifikant forskel på 5 procentpoint.

Alder

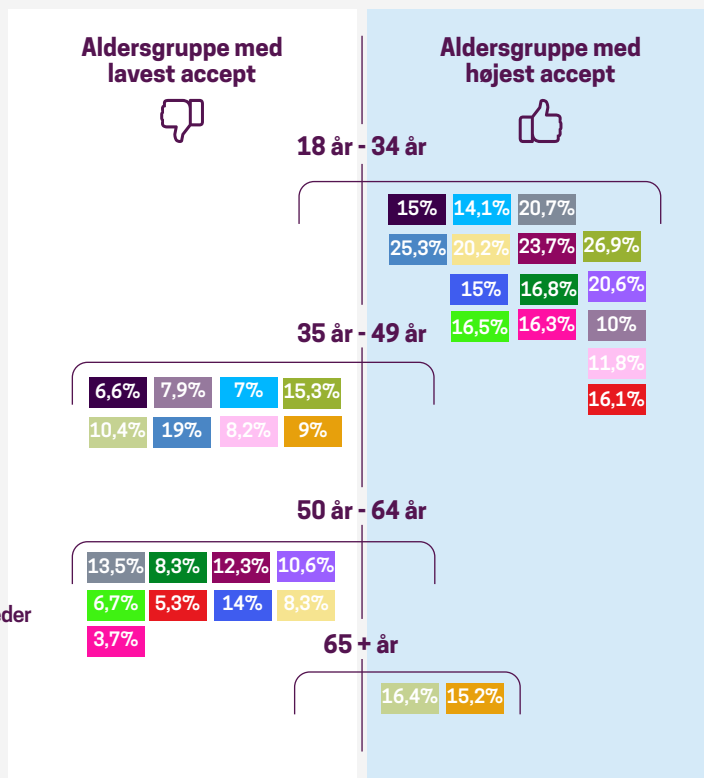
Danskerne i alderen 18-34 år udviser markant højere accept af politisk vold sammenlignet med de øvrige aldersgrupper. Denne aldersgruppe har den højeste andel af respondenter, som erklærer sig enige i, at det er acceptabelt at begå politisk vold for 15 ud af 17 mærkesager. For 10 af disse mærkesager er andelen statistisk signifikant højere end i de øvrige aldersgrupper. Siden barometermålingen i 2023 er accepten i aldersgruppen 18-34 år steget signifikant for tre mærkesager: forsvar af dyrs rettigheder (+8,1 procentpoint), forhindring af racisme og diskrimination (+7,7 procentpoint) og forsvar af demokratiet (+6,9 procentpoint).

Nyt for årets måling er, at aldersgruppen 50-64-årige nu har den laveste andel af accept for 9 mærkesager, hvor gruppen sidste år kun lå lavest ved 3. For 7 af disse 9 mærkesager er den lavere accept statistisk signifikant sammenlignet med de øvrige aldersgrupper.

Interessant er det, at den ældste aldersgruppe, 65+, i højere grad end de øvrige grupper accepterer politisk vold som forsvar mod et elitestyrer system (15,1%). Desuden viser gruppen en signifikant højere accept af politisk vold for at forhindre antisemitisme (16,1%) sammenlignet med de øvrige aldersgrupper.

Højest og lavest accept af politisk motiveret vold i relation til mærkesager fordelt på aldersgruppe

- Forsvar af klimaet
- Begrænsning af indvandrere
- Forsvar af religionsfriheden
- Forsvar af ytringsfriheden
- Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
- Forsvar mod elitestyrer system
- Forsvar af demokratiet
- Forhindring af racisme og diskrimination
- Forhindring af spredning af bestemte politiske værdier og budskaber
- Forsvar af dyrs rettigheder
- Forsvar af børns rettigheder
- Forsvar af kvinders rettigheder
- Forsvar af homoseksuelle og transkønnedes rettigheder
- Forhindring af anti-semitisme
- Forsvar mod religiøse grupper
- Forsvar af mænds rettigheder
- Forsvar af minoriteters rettigheder

Accept af politisk motiveret vold i relation til mærkesager fordelt på politikredse

Med denne figur illustreres andelen af respondenter fra Danmarks 12 politikredse, som er enige i, at det er acceptabelt at begå politisk motiveret vold for en række mærkesager. For hver politikreds fremhæver vi de tre mærkesager, som flest mener legitimerer brugen af politisk vold, samt de to mærkesager, som færrest i politikredsen vil begå politisk vold for.

Særligt interessante er de følgende signifikante resultater:

Borgerne i Fyns politikreds udviser en bemærkelsesværdig accept af politisk vold for børns rettigheder (26,9%), kvinders rettigheder (21,9%) og mænds rettigheder (17%). Disse tal er alle signifikant højere end i andre politikredse. Syd- og Sønderjyllands politikreds udmærker sig også med en signifikant højere accept af politisk vold for børns rettigheder, hvor 28,1% af kredsens respondenter erklærer sig enige i dette

Midt- og Vestjylland

22,8%	Forsvar af demokratiet
19,1%	Forsvar af ytringsfriheden
18,5%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
3,6%	Forsvar af minoriteters rettigheder
3,5%	Forhindring af spredning af bestemte politiske værdier og budskaber

Nordjylland

25,6%	Forsvar af demokratiet
17,8%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
15,9%	Forsvar mod religiøse grupper
5,6%	Forsvar af religionsfriheden
1,1%	Begrænsning af indvandrere

Østjylland

22,5%	Forsvar af demokratiet
19,9%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
18%	Forsvar af børns rettigheder
9%	Forsvar af minoriteters rettigheder
7,9%	Forhindring af spredning af bestemte politiske værdier og budskaber

Sydøstjylland

19,7%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
18,6%	Forsvar af demokratiet
16,1%	Forsvar af ytringsfriheden
5,3%	Forsvar af klimaet
5,2%	Forsvar af mænds rettigheder

Syd- og Sønderjylland

30,3%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
28,1%	Forsvar af børns rettigheder
24,9%	Forsvar af ytringsfriheden
7,1%	Forsvar af klimaet
6,3%	Forsvar af minoriteters rettigheder

Fyn

26,9%	Forsvar af børns rettigheder
24,7%	Forsvar af demokratiet
24,5%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
11,3%	Forhindring af racisme og diskrimination
10,4%	Forsvar af homoseksuelle og transkønnedes rettigheder

Bornholm

16,9%	Forsvar af ytringsfriheden
16,9%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
16,9%	Forsvar af demokratiet
0%	Forsvar af klimaet
0%	Begrænsning af indvandrere

Midt- og Vestsjælland

19,4%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
19,3%	Forsvar af demokratiet
15%	Forsvar mod elitestyret system
5,2%	Forsvar af mænds rettigheder/ Forsvar af religionsfriheden
4,7%	Forsvar af homoseksuelle og transkønnedes rettigheder

Nordsjælland

22%	Forsvar af demokratiet
17,7%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
15,2%	Forsvar af kvinders rettigheder
6,1%	Forsvar af minoriteters rettigheder
6%	Forsvar af mænds rettigheder

København

20,1%	Forsvar af demokratiet
19,6%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
19,4%	Forsvar af ytringsfriheden
8,3%	Forsvar af mænds rettigheder
6,8%	Begrænsning af indvandrere

Københavns Vestegn

22%	Forsvar af demokratiet
19,3%	Forsvar af børns rettigheder
16,4%	Forsvar af ytringsfriheden
8,2%	Forsvar af dyrs rettigheder
5,9%	Begrænsning af indvandrere

Sydsjælland og Lolland-Falster

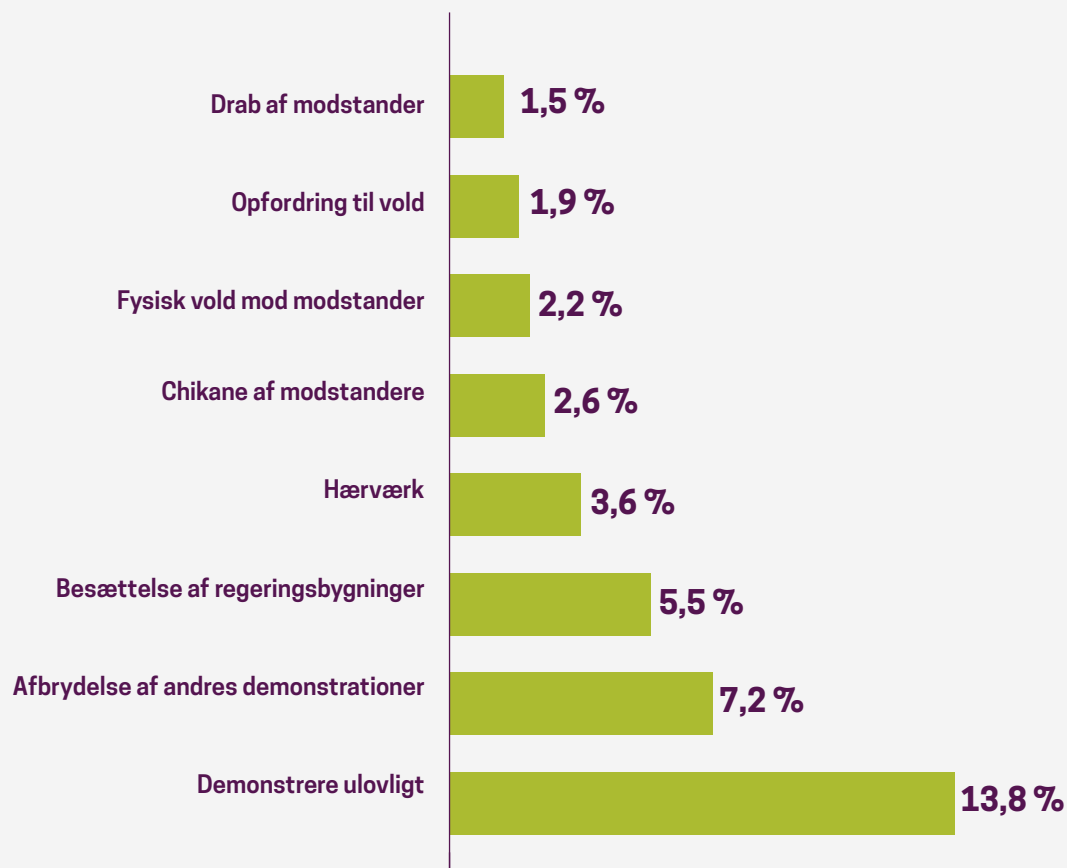
23,2%	Forsvar af demokratiet
21,3%	Forsvar af retten til at bestemme over egen krop
18,9%	Forsvar af børns rettigheder
8,1%	Forsvar af minoriteters rettigheder
7,9%	Forsvar af mænds rettigheder

Accept af handlinger

Denne sektion af barometeret belyser danskernes holdninger til, hvilke handlinger de anser som legitime for at opnå politiske mål.

Figuren viser fordelingen af respondenter, der er enige eller meget enige i, at det er acceptabelt at udføre den pågældende handling for at opnå et legitimt politisk mål.

2025 resultaterne for accept af handlinger

Køn

Vi finder ikke signifikante forskelle mellem mænd og kvinder i vurderingen af, hvilke handlinger der anses som acceptable. Dette adskiller sig fra målingen i 2024, hvor mænd generelt var mere tilbøjelige til at acceptere politisk vold for alle de undersøgte handlinger.

Der er sket et signifikant fald i mændenes accept af politisk vold fra 2024 til 2025 for 7 ud af de 8 undersøgte handlinger. Mændenes accept af politisk vold er nu på niveau med kvindernes. De største fald i accept blandt mænd er set for følgende handlinger: chikane af modstander (-6,9 procentpoint), drab på modstander (-6 procentpoint) og besættelse af regeringsbygninger (-5,1 procentpoint).

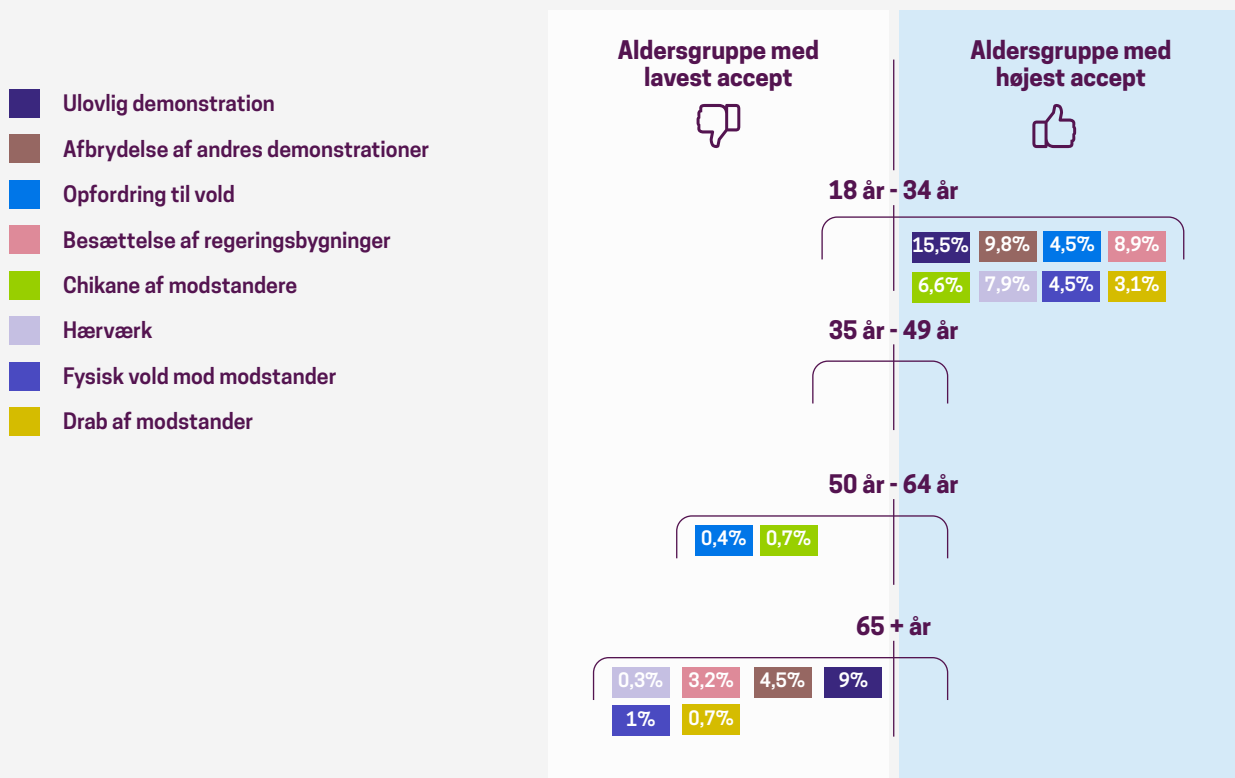
Alder

Som det fremgår af nedenstående figur, har den yngste aldersgruppe, 18-34-årige, den højeste andel af respondenter, der accepterer brugen af samtlige otte politisk voldelige handlinger som middel til at opnå legitime politiske mål. For seks ud af de otte handlinger er forskellen i accept statistisk signifikant sammenlignet med de øvrige aldersgrupper. De signifikante forskelle er markeret med grøn farve i figuren.

Til trods for det generelt høje acceptniveau blandt unge, ses der fra 2024 til 2025 signifikante fald i accepten for fem ud af de otte handlinger. De største fald er observeret for drab på en modstander (-8,6 procentpoint), fysisk vold mod en modstander (-6,8 procentpoint) og afbrydelse af andres demonstrationer (-6,7 procentpoint). Disse udviklinger er slående.

En anden slående udvikling, som ikke fremgår af figuren, er en statistisk signifikant stigning på 1,7 procentpoint i 35-49-åriges accept af opfordring til vold.

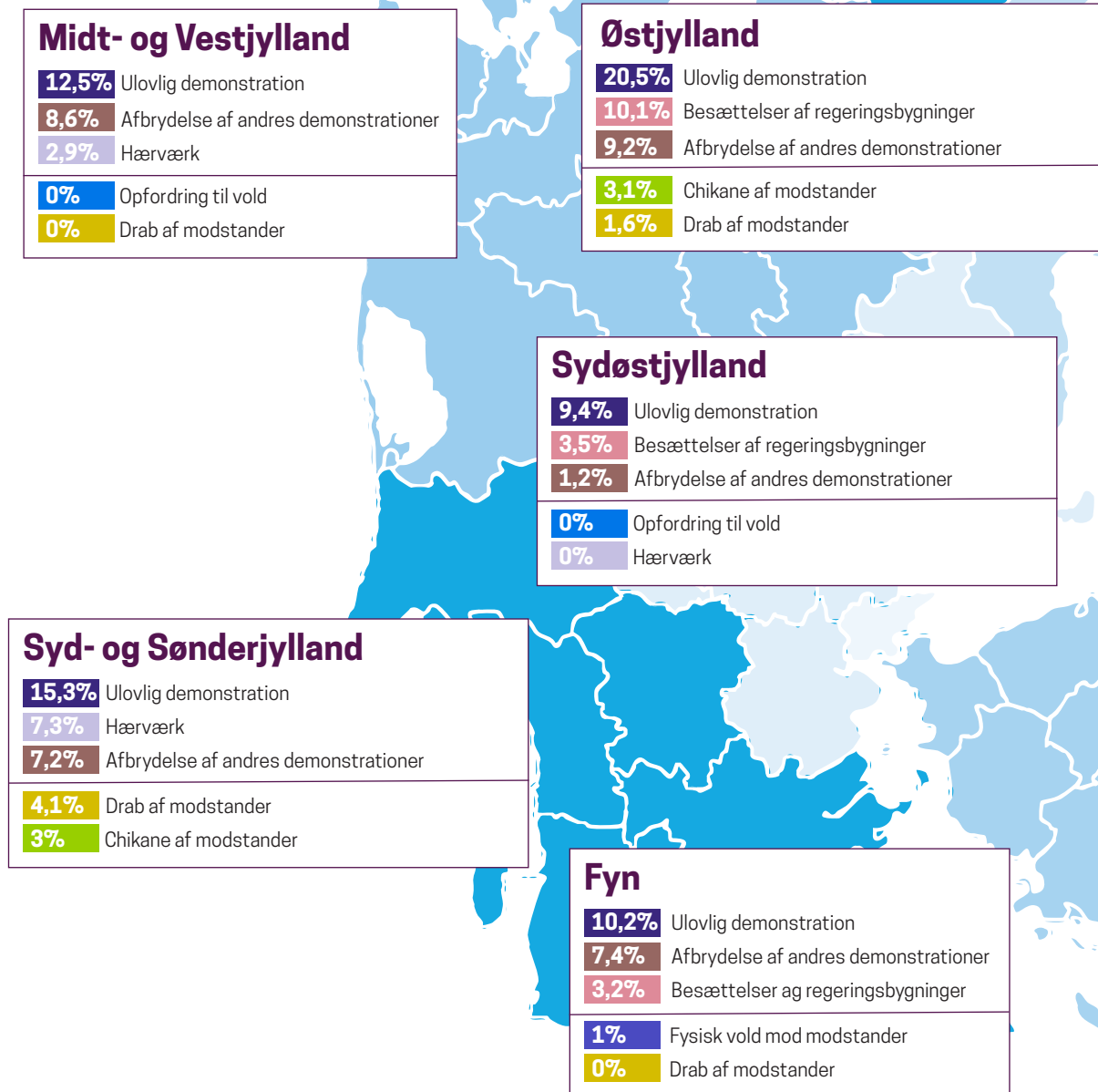
Højest og lavest accept af politisk motiveret vold i relation til handlinger fordelt på aldersgruppe

Accept af politisk motiveret vold i relation til handlinger fordelt på politikredse

Denne figur viser, hvilke politisk voldelige handlinger der accepteres mest og mindst blandt respondenter fra Danmarks 12 politikredse. Den fremhæver de tre mest accepterede og de to mindst accepterede handlinger for hver politikreds.

Særligt bemærkelsesværdigt er Østjyllands politikreds, som med 20,6% har en signifikant højere accept af ulovlige demonstrationer sammenlignet med de øvrige kredse. Accept af drab er ikke bemærkelsesværdigt høj for nogle af politikredsene, men fire kredse har signifikant lave accepter på 0,0% af respondenterne. Disse kredse inkluderer Fyns-, Københavns-, Midt- og Vestjyllands- samt Bornholms politikreds.

Bornholm

0%	Ulovlig demonstration
0%	Afbrydelse af andres demonstrationer
0%	Besættelser af regeringsbygninger
0%	Fysisk vold mod modstander
0%	Drab af modstander

Midt- og Vestsjælland

19,7%	Ulovlig demonstration
8,9%	Besættelser af regeringsbygninger
8,7%	Afbrydelse af andres demonstrationer
1,7%	Fysisk vold mod modstander
1,7%	Opfordring til vold

Nordsjælland

13,6%	Ulovlig demonstration
6,5%	Afbrydelse af andres demonstrationer
3,7%	Hærværk
1,1%	Opfordring til vold
1,1%	Drab af modstander

København

15%	Ulovlig demonstration
5,7%	Afbrydelse af andres demonstrationer
4,9%	Besættelser af regeringsbygninger
0%	Fysisk vold mod modstande
0%	Drab af modstander

Københavns Vestegn

7,8%	Chikane af modstander
7,6%	Ulovlig demonstration
6,3%	Afbrydelse af andres demonstrationer
2,8%	Fysisk vold mod modstande
2,8%	Drab af modstander

Sydsjælland og Lolland-Falster

12,9%	Afbrydelse af andres demonstrationer
12,3%	Ulovlig demonstration
7,5%	Besættelser af regeringsbygninger
4,3%	Fysisk vold mod modstander
4,2%	Drab af modstander

De 5,5% villige

I årets barometer har vi som noget helt nyt valgt at zoome ind på 58 respondenter, som er de 5,5% i vores spørgeskema der har givet udtryk for, at de kan forestille sig en situation, hvor de selv ville være villig til at begå politisk motiveret vold.

Vi er nysgerrige på, hvilke mærkesager der optager denne gruppe. Er det de samme mærkesager som optager den øvrige befolkning? Hvilke handlinger mener de er acceptable at benytte? Og hvor mange har rent faktisk brugt politisk voldelige metoder?

Som det fremgår af figuren nedenfor, er "forsvar af demokratiet" den mærkesag, som flest blandt de adspurgte respondenter, herefter benævnt som de villige, accepterer brugen af politisk vold for. Hele 62,2% af de villige tilkendegiver, at de kan acceptere politisk vold i demokratiets navn. Dette er i tråd med resultaterne fra den samlede befolkning, hvor samme mærkesag også har størst tilslutning, om end på et lavere niveau (22,1%).

"Forsvar af børns rettigheder" rangerer ligeledes højt blandt de villige, og netop denne mærkesag viser den største forskel mellem de to grupper: Accepten blandt de villige ligger hele 43 procentpoint højere end i befolkningen generelt.

Derudover skiller mærkesager som "at forhindre bestemte politiske bevægelser i at sprede deres budskaber", "forsvar mod religiøse grupper" og "forsvar af dyrs rettigheder" sig ud som emner, der prioriteres væsentligt højere blandt de villige end i befolkningen som helhed. Omvendt er politisk vold for at forhindre antisemitisme den mærkesag, der rangerer lavest blandt de villige, hvilket er bemærkelsesværdig afvigelse i forhold til den bredere befolkning.

Ud af de 58, som har svaret at de kan forestille sig en situation, hvor de er villige til at begå politisk motiveret vold, hvor mange mener, at politisk vold er acceptabelt for de følgende 17 mærkesager:

Hvilke politisk voldelige handlinger mener de villige er acceptable at benytte?

Blandt de respondenter, der angiver, at de kan forestille sig selv at begå politisk vold, de såkaldt villige, er de tre mest accepterede handlinger: deltagelse i ulovlige demonstrationer (46,0%), afbrydelse af andres demonstrationer (33,0%) og besættelse af regeringsbygninger (31,9%).

Forskel mellem mærkesagers betydning for de 5,5% villige i forhold til befolkningen	Procentandel der accepterer politisk vold på baggrund af denne mærkesag blandt de 5,5% villige	Procentandel der accepterer politisk vold på baggrund af denne mærkesag i hele befolkningen
Forsvare demokratiet	62,2%	22,1%
Forsvare børns rettigheder	60,5%	17,5%
Forsvare sig mod religiøse grupper	55,5%	14,4%
Forsvare ytringsfriheden	55,4%	17,1%
Forsvare retten til selv at bestemme over egen krop	53,7%	20,1%
Forsvare kvinders rettigheder	48,6%	14%
Forsvare dyrs rettigheder	46,3%	11,5%
Forsvare sig mod et elitestyret system	46,2%	13%
Forhindre, at bestemte politiske bevægelser spreder deres værdier og budskaber i samfundet	46,1%	9,8%
Forhindre negative klimaforandringer eller miljøkatastrofe	44,5%	10,2%
Forhindre racisme og diskrimination	42,8%	12,5%
Forsvare mænds rettigheder	40,8 %	10%
Forsvare religionsfriheden	38,4%	9,7%
Begrænse antallet af indvandre	37,7%	9,0%
Forsvare bestemte minoriteters rettigheder	36,5%	8,1%
Forsvare homoseksuelle og transkønnedes rettigheder	35,5%	9,4%
Forhindre antisemitisme	35,1%	12,6%

Hvilke samfundsgrupper opfattes som mest udsat for had i Danmark?

For første gang har vi inkluderet et åbent spørgsmål i barometeret: "Hvilken samfundsgruppe i dagens Danmark er, efter din mening, mest udsat for had fra andre grupper?" Respondenterne havde mulighed for frit at nævne én eller flere grupper, de oplever som særligt udsatte. Spørgsmålet havde en svarrate på 55,5%, svarende til 587 af undersøgelsens respondenter. Med vores spørgsmål i barometeret får vi indsigt i, hvilken samfundsgruppe der anses for at være udsat for mest kollektivt had, hvor mennesker hades på baggrund af deres tilhørsforhold til en socialt defineret gruppe.

Det er vigtigt at understrege, at vi ikke kan konkludere, om respondenterne anser hadet som berettiget eller uretfærdigt. Svarene viser blot, hvilke grupper de oplever som særligt udsatte for had i den danske offentlighed.

De tre hyppigst nævnte grupper er jøder (187 nævnelser), udlændinge (148 nævnelser) og LGBT+-personer (106 nævnelser). Disse grupper opfattes altså af mange som særligt udsatte for had i dagens Danmark.

Hvilken samfundsgruppe nævnes som mest udsat for had?

 Jøder	187	 Hvide hetro-seksuelle mænd	16
 Udlændinge*	148	 Minoriteter	14
 LGBT+	106	 Religiøse grupper	14
 Muslimer	90	 Politikere	13
 Danskere	24	 Grønlandere	13
 Kvinder	18	 Klimaaktivister	5

Figuren inkluderer alle grupper, der er nævnt mere end fire gange. Derudover er tre grupper nævnt præcis fire gange, for eksempel kristne og kriminelle udlændinge. Fire grupper er nævnt to gange, herunder børn og psykisk sårbare. Ni grupper er nævnt to gange, og endelig er 21 grupper kun nævnt én gang. 25 personer har svaret uden at angive en specifik gruppe eller har oplyst, at flere grupper oplever had.

* Kategoriseringen "udlændinge" dækker over flere nævnte udtryk såsom "indvandrere" (92), "etniske minoriteter" (30), "flygtninge" (13) "brune/sorte mennesker" (10) og "palæstinensere" (3). Vi har samlet disse for at undgå, at sproglige variationer skjuler den samlede oplevelse af udsathed. Religiøse grupper som muslimer og jøder holdes adskilt, da de oftest omtales i en religiøs kontekst.

Faglig gennemgang

I tidligere rapporter har vi rettet fokus mod internettets rolle og konspirationsteoriens betydning for politisk vold og mulig radikaliserings. I denne rapport uddyber vi temaerne had og hadforbrydelser samt polarisering og den hybride karakter af trusler fra ekstremistiske miljøer.

Disse emner belyser centrale udfordringer, som samfundet, offentlige myndigheder, civilsamfund og borgere må forholde sig til i arbejdet med at forebygge politisk motiveret vold.

Had og hadforbrydelser

Fagfolk er generelt meget enige om, at had kan føre til ekstremisme og radikaliserings, som eventuelt kan føre til politisk motiveret vold.

Danske forskere inden for had og dehumanisering betragter dog disse som mangfoldige fænomener og lægger vægt på, at alle, som hader, ikke nødvendigvis skal anses som farlige dehumanisatorer.³

Inden for strafferetten findes der tre overordnede kategorier af hadforbrydelser:

Hadmotiveret kriminalitet:

Ulovlige handlinger, der begås med et eller flere hadmotiver.

Hadefulde ytringer:

Trusler, forhøvelser eller nedværdigelse rettet mod en gruppe.

Racediskrimination:

Forskelsbehandling baseret på race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse, seksuel orientering eller tro.

I figuren nedenfor ses politiets opgørelser af registrerede hadforbrydelser og sigtelser fra 2017 til 2022, som viser en stigende tendens. I perioden 2017-2020 er antallet af registrerede hadforbrydelser steget, ligesom antallet af sigtelser og personer. Efter 2020 er antallet af registrerede hadforbrydelser faldet. Dette skyldes et fald i kategorien af hadforbrydelser, som er undersøgelses og administrative sager. Der er nemlig sket en stigning i antal af straffesager og voldsforbrydelser med hadmotiv fra 2021 til 2022 på hhv. 12% og 17%.⁴

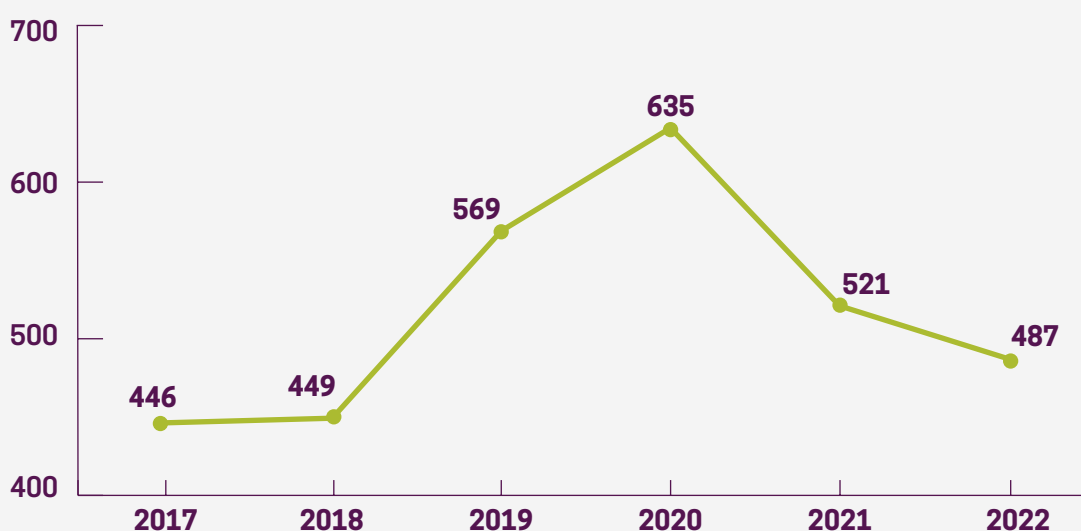
Andre betragtninger om brugen af begrebet had

I et polariseret politisk klima kan ordet "hadtale" bruges som skyts og bidrage til at dehumanisere politiske modstandere og, med hadets potente energi, graves kløfterne endnu dybere.

På nærmest paradoksal vis kan brugen og politiseringen af begrebet had netop medføre til at grøfter og kløfter graves dybere.

Professor, Frederik Stjernfeldt argumenterer i et interview med Kristelig Dagblad⁵ for at de bøjelige definitioner på had kan føre til en uhensigtsmæssig begrænsning af ytringsfriheden. I et politiseret klima kan samtalen om had også føre til øget polarisering. Dette skyldes at polarisering skal ses som en dynamisk proces, hvilket beskrives på side 23.

Registrerede hadforbrydelser

³ Brudholm, T., & Lang, J. (2021). On Hatred and Dehumanization. I The Routledge Handbook of Dehumanization.

⁴ Politi. (2022). Hadforbrydelser 2022. <https://politi.dk/aktuelt/statistik/hadforbrydelser>

⁵ <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/ordet-hadtale-er-blevet-et-redskab-til-knaegte-politisk-modstand>

Hybridisering

Indtil internettet opstod i slutningen af 90'erne var det en langsom og sammelig proces for ekstremistiske organisationer at opsøge rekrutter. Volden var således sværere at mobilisere hurtigt og opstod typisk i bølger, hvor højrefløj, venstrefløj og religiøse grupperinger skiftedes til at være meget aktive. I de seneste år er terrortruslen blevet mere kompleks og uforudsigelig.

Billedet der tegnes i dag, er nærmest som et ulmende bål, hvor stikflammer skyder op hist og pist. I dag ser vi f.eks. unge ekstremisters deltagelse i transnationale, virtuelle netværk, hvori der f.eks. opfordres til vold eller deles bombemanualer. Dermed kan unge i dag i højere grad end tidligere inspireres på tværs af landegrænser og grupperinger lige som udviklingen kan påvirke de unges oplevelse af, at det er legitimt at begå voldshandlinger.

Denne tendens betegnes som hybridisering af trusselsbilledet, hvor motiver, aktører og metoder i stigende grad overlapper og kombineres på nye måder. Terrorhandlinger udspringer ikke længere nødvendigvis af én ideologi eller organisation (f. eks. Islamisme eller Al Qaeda), men kan være et resultat af en sammensmeltning af religiøs ekstremisme, politisk radikaliserings, personlige frustrationer og/eller psykisk sårbarhed.

Samtidig ses en tendens til, at terrortrusler i stigende grad forbindes med organiseret kriminalitet, desinformation, cyberangreb og manipulation via sociale medier. Truslen kan både komme fra enkeltpersoner uden formel tilknytning til en gruppe og fra aktører, der inspireres digitalt på tværs af landegrænser. I visse tilfælde involverer den også statslige eller statsligt støttede aktører.

Hybridiseringen gør det vanskeligere at overvåge og imødegå radikaliserings og terror, og den stiller nye krav til myndighedernes og civilsamfundets indsats. Den defineres af CTA som en proces hvor igennem sammenblandinger af forskellige ideologier, verdenssyn eller miljøer fører til nye ekstremistiske narrativer og handlemåder hos enkeltpersoner, grupper eller miljøer. Ofte ser man f. eks. personer opfinde deres egne versioner af konspirationsteorier, som spredes på rygtebasis og spreder forvirring og mistillid.

CTA vurderer, at unge ekstremister i mange tilfælde udviser hybride træk, særligt i relation til voldsæstetik. Hybridisering er ikke i sig selv farligt, men kan potentielt gøre det sværere for myndighederne at klarlægge og forudsige den trussel, der udgår f.eks. fra unge ekstremister. De vurderer endvidere, at unges tilknytning til ekstremisme på længere sigt afhænger af, hvorvidt det lykkes at skabe andre oplevede meningsfulde fællesskaber og relationer uden for de ekstremistiske miljøer.

Polarisering

Polarisering er en samfundstendens, som truer sammenhængskraften ved at skabe grobund for mistillid og et svækket fælles livssyn i samfundet. Polarisering kan forstærkes af sociale medier, misinformation og følelsen af, at "de andre" ikke forstår eller respekterer ens virkelighed.

Den hollandske filosof og journalist Bart Brandsma beskriver polarisering som en dynamisk proces, hvor uenighed eller konflikt gradvist trækker samfundsgrupper i modsatrettede retninger. Dette sker ikke, fordi individerne nødvendigvis har ekstreme holdninger, men fordi de i stigende grad bliver presset til at tage stilling i en "os-mod-dem"-logik.

Brandsma opererer med en polariseringsmodel, som består af fem centrale aktørtyper:

1. **Pushere:** Ideologisk drevne aktører på hver sin side af konflikten, der aktivt forsøger at skubbe flertallet mod deres egen pol.
2. **Modpolens pushere:** Lige så aktive som deres modparter, blot med modsat rettet agenda.
3. **Det tavse flertal:** Den store, midterplacerede gruppe, som i udgangspunktet er passive, men kan blive trukket mod en af polerne.
4. **Brobyggere:** Aktører, der forsøger at skabe dialog og nedtrappe konflikt.
5. **Modspillere:** Aktører, som bevidst arbejder for at forstyrre og neutralisere polariseringens mekanismer (myndigheder, borgere, civilsamfund).

Polarisering opstår, når uenigheder bliver mere og mere opskruede og emotionelle, og hvor folk i stigende grad tvinges til at vælge side. Det handler ikke kun om meninger, men om identitet: "Vi" mod "dem".

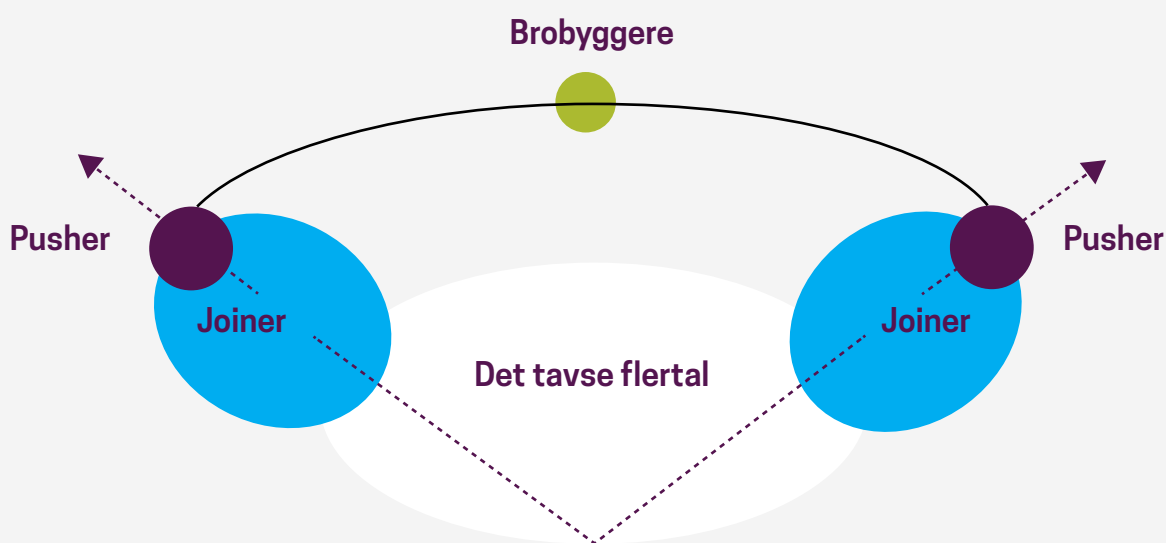
Ifølge Brandsma handler polarisering ikke blot om uenighed, men om en tiltagende bevægelse væk fra midten. Polarisering kan have konstruktive elementer, men bliver skadelig, når den fører til fjendebilleder, tillidsbrud og manglende dialogrum.

Det er en stor udfordring at bygge bro mellem to poler, der er rykket så langt op ad konflikttrappen, at de aktivt bruger hinanden som fjendebillede og modpol. Hvis vi skal vende denne udvikling,

mener Brandsma, at vi aktivt må arbejde for at styrke dannelsen af uenighedsfællesskaber, som kan modvirke polariseringstendenserne. Modellen er særlig brugbar for dem, der ønsker at modvirke destruktiv polarisering i samfundet, f.eks. i skoler, kommuner, civilsamfund og medier.

Lande i Vesten oplever en tiltagende polarisering samtidig med, at konspirationsteorier bliver en attraktiv måde at forstå verden på⁶. Sammenhængen mellem de to er stærk. Polariseringen kan øge villigheden til at dele konspirationsteorier, og konspirationsteorier kan forstærke polariseringen og mistilliden til medborgere og myndigheder. Det udfordrer vores demokrati og sætter den fælles tillid og tryghed på prøve.

Bart Brandsmas model for polarisering

Polarisering ses af Brandsma som en dynamisk, social proces – ikke kun som en statisk konflikt mellem to uenige parter.

⁶ Læs mere om konspirationsteorier i Barometer for Politisk Vold 2024

Opmærksomhedspunkter i 2025

35% Af danskere er villige til at bryde loven, hvis sagen er vigtig nok

Hele 35,1% acceptere politisk vold i forsvar af mindst én af de 17 mærkesager, som indgår i undersøgelsen. Det tyder på, at accept af politisk vold i høj grad afhænger af sagen og dennes personlige eller politiske betydning.

Kvindens accept af politisk vold overstiger mænds for syv mærkesager

Kvinder udviser i år højere accept end mænd af politisk vold for syv udvalgte mærkesager. Den største forskel ses i forhold til retten til at bestemme over egen krop, hvor kvinder i højere grad end mænd støtter brugen af politisk motiveret vold. 22,6% af kvinderne accepterer dette, mod 17,6% af mændene. Det er en statistisk signifikant forskel på 5 procentpoint.

Fald i mænds accept af politisk voldelige handlinger

Mænds accept af handlinger som chikane, drab og besættelse af regeringsbygninger er faldet markant og ligger nu på niveau med kvinders (5-7 procentpoint). Den tidligere kønsforskel i accept af politisk vold er dermed udlignet i årets måling.

Storbytendenser

I Københavns og Østjyllands politikredse er accepten af politisk vold for homoseksuelle og transkønnedes rettigheder højere end landsgennemsnittet (12% vs. 9,4%). Østjylland adskiller sig desuden med den højeste accept af ulovlige demonstrationer (20,6%).

Unge accept af og villighed til at begå politisk motiveret vold

Respondenter i aldersgruppen 18-34 år udviser den højeste grad af både accept og villighed til at begå politisk motiveret vold - markant mere end de ældre aldersgrupper. Denne tydelige overrepræsentation blandt unge peger på et vigtigt fokusområde og bør give anledning til yderligere analyse og opmærksomhed.

De 5,5% villige

En analyse af de 5,5% af undersøgelsens respondenter, som kan forestille sig at begå politisk vold, viser at politisk vold i forsvar af demokratiet er den mest accepterede mærkesag blandt denne gruppe (62,2%). Gruppens mindst populære mærkesag er politisk vold for at forhindre antisemitisme, som "kun" 35,1% tilslutter sig.

Villig til at begå politisk vold, men mener ikke det er acceptabelt

Flere danskere kan forestille sig selv begå politisk vold (5,5%) end dem, der mener, det er acceptabelt (4,4%). Blandt de villige, mener kun 42 % at der er situationer i dagens Danmark, hvor de mener politisk motiveret vold er acceptabelt.

Fald i accept af politisk motiveret vold

Generelt har vi observeret markante fald i accepten af politisk vold fra 2024 til 2025, hvilket står i kontrast til de markante stigninger, vi så i 2024 sammenlignet med 2023. Denne udvikling kan muligvis forklares med, at målingen i 2024 blev gennemført kort efter terrorangrebet i Israel den 7. oktober 2023. Den efterfølgende offentlige debat og den tidsmæssige afstand til begivenheden kan her i 2025 have dæmpet den umiddelbare vrede og bidraget til en mere afbalanceret holdning.

Konklusion

I Barometer for Politisk Vold finder vi, at 4,4% af den danske befolkning i 2025 mener, at der er situationer i dagens Danmark, hvor politisk motiveret vold kan accepteres. Og endnu flere, nemlig 5,5% kan forestille sig en situation, hvor de selv ville være villige til at begå politisk motiveret vold. Dette er et fald på henholdsvis 1,9% og 2,2% i forhold til 2024. Dette er de første to spørgsmål, vi stiller, og svaret afspejler, hvad folk mener spontant og uden hjælp.

Mærkesager Vi observerer en tendens til, at accepten af politisk vold stiger markant, når vi hjælper svareren med at relatere spørgsmålet til en specifik mærkesag, eksempelvis forsvar af demokratiet.

35,1% af befolkningen vurderer, at politisk vold kan være acceptabelt i forsvar af én af de 17 mærkesager, som barometeret undersøger. Dette udgør et fald på 2,8 % siden 2024 hvor 37,9 % af respondenterne udtrykte accept af politisk vold i forbindelse med deres egen mærkesag.

På side 10 findes en oversigt over befolkningens tilslutning til de 17 mærkesager, hvor accepten varierer fra 8,1% til 22,1%. De mærkesager med den højeste andel af danskere, der accepterer politisk vold, er:

- 22,1% accepterer politisk vold i forsvar af demokratiet
- 20,1% accepterer politisk vold i forsvar af retten til at bestemme over egen krop
- 17,5% accepterer politisk vold i forsvar af børns rettigheder
- 17,1% accepterer politisk vold i forsvar af ytringsfriheden

Handlinger Vi finder, at 21,1% af danskerne vurderer, at én af de otte politisk voldelige handlinger kan være acceptable for at opnå legitime politiske mål. Drab af en politisk modstander er den handling, som færrest finder acceptabel, med kun 1,5%. Til gengæld mener hele 13,8%, at ulovlige demonstrationer kan være acceptable i forbindelse med legitime politiske sager. På side 14 findes en oversigt over befolkningens tilslutning til de otte politisk voldelige handlinger.

Køn Andelen af mænd, der vurderer, at politisk vold kan accepteres, og som kan forestille sig en situation, hvor de selv ville være villige til at begå det, er højere end blandt kvinder. I 2025 er denne kønsforskel dog ikke statistisk signifikant. Fra 2024 til 2025 er andelen af mænd, som accepterer brugen af politisk vold faldet med 4,1 procentpoint, hvilket er en signifikant ændring.

Vi finder imidlertid robuste statistiske sammenhænge, der viser, at mænd i højere grad end kvinder accepterer politisk vold i forsvar af demokratiet. Kvinder er derimod mere tilbøjelige til at acceptere politisk vold i forsvar for retten til at bestemme over egen krop.

Alder Vores måling viser, at alder spiller en væsentlig rolle for danskernes accept af politisk motiveret vold og villighed til selv at begå det. Personer i aldersgruppen 18-34 år accepterer brugen af politisk vold i signifikant højere grad end andre aldersgrupper og er også i højere grad villige til selv at begå politisk motiveret vold. Danskere over 35 år er derimod mindre tilbøjelige til både at acceptere og begå politisk motiveret vold.

Politikreds Sydsjælland og Lolland-Falsters politikreds skiller sig markant ud, idet politisk motiveret vold accepteres i signifikant højere grad her end i andre politikredse. Hele 11,7% af befolkningen i denne politikreds mener, at der findes situationer, hvor politisk vold kan accepteres.

På side 12 findes en oversigt over de 12 politikredsers accept af politisk vold på baggrund af specifikke mærkesager og på side 16 findes en oversigt over deres tilslutning til politisk voldelige handlinger.

Udsatte for had For første gang har vi undersøgt danskernes opfattelse af, hvilke samfundsgrupper der anses for at være mest udsat for had i Danmark. Resultaterne fremhæver især grupper som jøder, udlændinge og LGBT+-personer som den befolkningen mener er mest udsatte. Disse data giver værdifuld indsigt i, hvilke grupper der opfattes som særligt sårbare over for had og potentielt hadforbrydelser.

De 5,5% Årets barometer introducerer på side 18 en dybdegående analyse af de 5,5% af respondenterne, der kan forestille sig at begå politisk motiveret vold. Forsvar af demokratiet fremstår som den mest accepterede mærkesag blandt denne gruppe, med en markant højere tilslutning end i den generelle befolkning, som hele 62,2% af disse respondenter er villige til at begå politisk vold for. Mærkesager som børns rettigheder og forsvar mod religiøse grupper prioriteres også højt, mens politisk vold for at forhindre antisemitisme rangerer lavest.

Med det komplekse billede der tegnes og trusselsbilledet taget i betragtning mener vi at rapporten understreger, at myndighederne bør styrke samarbejdet med civilsamfundet, ikke kun i overvågningsøjemed, men kigge nærmere på f. eks unges sårbarheder, modvirkelse af polarisering og involvering af civilsamfundet i en bredere indsats.

Fremtidige barometere

Barometer for Politisk Vold er en årligt tilbagevendende undersøgelse, der belyser centrale samfundstendenser i forhold til politisk motiveret vold i Danmark. Undersøgelsen kortlægger både danskernes accept af og villighed til at benytte voldelige metoder i politiske sammenhænge samt, hvilke handlinger der opfattes som legitime midler til at opnå politiske mål.

Barometeret undersøger desuden, hvilke mærkesager befolkningen mener kan retfærdiggøre anvendelsen af ulovlige metoder enten i forsvar af, eller i forsøg på at fremme en sag. Det giver myndigheder,

beslutningstagere og civilsamfundet et vigtigt indblik i aktuelle tendenser og mulige risikofaktorer i det politiske landskab.

De handlinger, der analyseres i undersøgelsen, spænder fra ulovlige demonstrationer og afbrydelser af andres protester til chikane, hærværk, besættelse af regeringsbygninger, fysisk vold, opfordring til vold eller endda drab på politiske modstandere.

Udvikling af datagrundlaget for Barometer for Politisk Vold

Vi har identificeret en række centrale udviklingsspor, som kan styrke og udvide Barometer for Politisk Volds datagrundlag og samfundsrelevans:

- **Øget stikprøvestørrelse**

Ved at udvide stikprøven markant til f. eks. 5.000 respondenter kan den statistiske usikkerhed mindskes, hvilket vil øge præcisionen i resultaterne og muliggøre mere robuste delanalyser på tværs af undergrupper.

- **Identifikation af nye mærkesager**

I løbet af 2025 vil Finn Nørgaard Foreningen følge den offentlige debat og udviklingen i mindre og mere lukkede miljøer. Målet er at identificere nye politiske kamppladser, som kan være relevante at inkludere som mærkesager i kommende barometermålinger.

- **Udnyttelse af paneldata**

Da ca. 13% af respondenterne har deltaget i tidligere målinger, åbner det mulighed for at etablere et paneldatasæt. Det vil gøre det muligt at analysere individuelle holdningsændringer over tid – en væsentlig styrkelse af undersøgelsens longitudinelle værdi.

- **Supplerende kvalitative metoder**

En mixed-methods tilgang kan styrke analysen, hvis barometerets fund kan danner afsæt for udformningen af en spørgeguide til kvalitative interviews eller fokusgrupper.

- **International udbredelse**

Finn Nørgaard Foreningen arbejder for, at Barometer for Politisk Vold udbredes til andre europæiske lande. Det vil muliggøre sammenligninger på tværs af landegrænser og styrke forståelsen af politisk vold i en international kontekst. Da politiske strømninger og ekstremistiske netværk ofte overskrider nationale grænser, er det afgørende at følge udviklingen i et transnationalt perspektiv.

- **Udvikling af internationalt indeks**

Et fremtidigt mål er at udvikle en indikator for accept af politisk vold, som kan bruges til international overvågning. Dette vil kunne danne grundlag for et sammenligneligt europæisk indeks over udviklingen i holdninger til politisk vold.

Rapporten er udarbejdet af Finn Nørgaard Foreningen i 2025. Finn Nørgaard Foreningen er en forening, der opstod efter terrorangrebet i København 2015. Foreningen arbejder ved at inddrage civilsamfundet for at forebygge ekstremisme og radikalisering.

www.finn-nørgaard.dk